

رابطه‌ی زمان شروع رژیم مایعات با طول مدت بستری و زمان برگشت حرکات روده‌ای در بیماران با سزارین انتخابی

دکتر پروین تدین^۱، دکتر فرناز محمدیان^۱

خلاصه

سابقه و هدف: به طور معمول پس از سزارین، بیماران ساعت‌های طولانی ناشتا نگه داشته می‌شوند و این امر منجر به صرف هزینه و وقت بیشتر برای سیستم درمانی می‌شود. مطالعه‌ی حاضر با هدف مقایسه‌ی شروع زود هنگام رژیم مایعات با وضعیت معمول، از نظر طول مدت بستری و زمان لازم برای برگشت حرکات روده‌ای پس از سزارین‌های انتخابی در بیمارستان ولی عصر زنجان در سال ۱۳۸۱ انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه‌ی تحلیلی ۲۰۰ نفر از افرادی که مورد سزارین انتخابی قرار گرفته بودند انتخاب و به طور اتفاقی به دو گروه تقسیم شدند. گروه شاهد ۱۰۰ نفر بودند که طبق معمول ۱۰ تا ۱۲ ساعت پس از عمل برای آن‌ها رژیم مایعات شروع شد. گروه مورد ۱۰۰ نفر از افراد داوطلبی بودند، که ۲ تا ۳ ساعت بعد از عمل، رژیم مایعات را شروع کردند. دو گروه از نظر سن، تعداد حاملگی، سن حاملگی و علت سزارین با هم یکسان بودند. دو گروه از نظر تحمل رژیم مایعات، برگشت حرکات روده در روز اول پس از عمل و طول مدت بستری در بیمارستان با هم مقایسه شدند. وجود استفراغ در شروع مصرف مایعات به عنوان عدم تحمل و وجود صدای روده در سمع روز اول پس از عمل، به عنوان برگشت حرکات روده در نظر گرفته شد. ترخیص بیماران پس از دفع گاز انجام شد. نتایج مطالعه با استفاده از آزمون دقیق فیشر، تی و کای دو مورد قضاوت آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین روزهای بستری در گروه شاهد (۲/۲ ۰/۵) روز) بیشتر از گروه مورد (۲/۱ ۰/۳) روز) بود ($P < ۰/۰۵$). برگشت حرکات روده‌ای فردای روز عمل در ۸۱ نفر از گروه شاهد و ۹۲ نفر از گروه مورد وجود داشت که اختلاف دو گروه از این نظر معنی دار بود ($P < ۰/۰۱$). در گروه شاهد هیچ موردی از عدم تحمل به رژیم مایعات وجود نداشت ولی ۶ نفر از گروه مورد پس از شروع نوشیدن مایعات به علت تهوع و استفراغ دوباره از مصرف مواد خوراکی منع شدند ($P < ۰/۰۵$). عارضه‌ی مهمی در هیچ یک از بیماران دو گروه دیده نشد.

نتیجه‌گیری و توصیه‌ها: شروع زود هنگام رژیم مایعات در سزارین‌های انتخابی باعث کاهش روزهای بستری و برگشت سریع‌تر حرکات روده‌ای شده و عارضه‌ی مهمی ایجاد نمی‌کند. از این رو استفاده از این روش پس از سزارین‌های انتخابی توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: سزارین، رژیم مایعات، طول مدت بستری

مقدمه

آن چه در بیماران سزارینی به وضوح دیده می‌شود این است که اغلب این بیماران به علت ناشتا ماندن قبل از عمل و عدم مصرف مایعات در ضمن دردهای زایمانی، احساس خشکی در دهان و گلو داشته و نیاز به مصرف آب را ابراز می‌کنند. در یک مطالعه مصرف زود هنگام رژیم مایعات باعث افزایش رضایت‌مندی در بیماران و موفقیت در شیر دهی شده است (۳). در مطالعه‌ی دیگری خارج شدن

سزارین یکی از شایع‌ترین اعمال جراحی زنان است. روش مرسوم پس از عمل سزارین ناشتا ماندن بیماران برای ساعت‌های طولانی است، به طوری که در سزارین‌های بدون عارضه ۸ ساعت پس از عمل رژیم غذایی شروع می‌شود. برخی منابع برای حاملگی‌های پر خطر خارج شدن از ناشتایی را فردای روز عمل در نظر می‌گیرند (۲).

^۱ متخصص زنان و زایمان، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان